

Klavír

„Domov máš tam, kde si pověsíš klobouk.“

Jiří Voskovec

K mému domovu od malička neodmyslitelně patřil klavír. Zнала jsem na něm každou ozdůbku i jednotlivé šmouhy na klávesách. Jednoho dne klavír utichl. Přišli podivní lidé, a když později za sebou zavřeli dveře, máma plakala a táta byl úplně bledý.

Jestlipak všichni muzikanti milují hudbu víc než nejisté bezpečí rodinného krbu? U mámy to tak bylo. Dostala sice zákaz vyučovat hru na hudební nástroje na území Prahy, ale hudby se nezřekla, a hudba se nezřekla mámy. Táta nezvládl manželčinu svévoli ani dohled našeho domovního důvěrníka, a požádal mámu, aby se odstěhovala, než nás všechny zavrou a vyženou. Kdo byli "oni", kteří by to mohli udělat, bylo asi jasné pouze rodičům a tomu záhadnému důvěrníkovi.

Do naší ulice přijel stěhovací vůz a silní mládenci do něj naložili klavír a několik objemných balíků not. Vytušila jsem, že je konec preludování i konec společných hodin u klavíru, konec mámina vyučování mých kamarádů a spolužáků. Ani krásné moderní pianino značky Petrof, které mi v Bílé Labuti koupil z vlastní vůle opuštěný otec, nic neubralo na mém stesku. Stěhováci odvezli s pianinem i mámu a s ní veškeré atributy domova i dětského štěstí.

Byla sobota na začátku letních prázdnin. U domu přistál taxík a odvezl mě, můj kufr a tátu na autobusové nádraží Florenc, kde už čekala máma. Táta mi na rozloučenou řekl, že od nynějška mohu být s maminkou v Poděbradech, jak často budu chtít a když budu mít ve škole volno. V jakých Poděbradech? S maminkou? Připadalo mi ohromně vzrušující, že odjíždíme samy dvě za neznámým dobrodružstvím. Cestou mi povídala, jak nyní vyučuje na klavír v poděbradské knihovně naproti zámku. Bydlí u paní, které všichni pro její nádherné oči říkají Pomněnka. Ve své fantazii jsem si představovala princeznu, která se ujala mojí mámy a kterou máma učí hrát na piáno.

V Poděbradech nás Pomněnka čekala u autobusu. Byla to starší paní s nápadným hrbem, drobná a ne moc hezká. Vypadala jako zchromlý popelavě zbarvený ptáček. Máma jí dala pusy a bylo vidět, že ty dvě se mají rády.

Došly jsme k vratům knihovny. Pomněnka je otevřela velkým klíčem a pozvala nás dovnitř. Žádný zámek, žádná princezna. Jen skromný domovní byt. Kuchyň, komůrka s jedním lůžkem a velký

pokoj. Pár proutěných křesílek, rozkládací pohovka a malý stolek s květinami tvořily veškeré zařízení Pomněnčina parádního obýváku. Ale ne - kdepak! V rohu u okna, ozdobený neznámou háčkovanou přikrývkou, byl náš klavír! Jistě! Poznávám ho podle mosazných svícňů a černého, na boku trochu odřeného laku.

„Tady bydlíš, mami?“ vydechla jsem užaslou otázkou.

„Ano, tady je teď můj domov. A může být i tvůj, jestli budeš chtít. Pomněnka si nás vzala za vlastní, tebe i mě,“ usmívá se máma skrz slzy.

Konečně jsem si Pomněnku pořádně prohlédla, a začala mi připadat krásná. A což teprve, když mi na talířek položila báječné lázeňské oplatky, které na mou počest přinesla rovnou z pekárny. Málodky jsem prožívala takové štěstí, jako bylo to tehdejší poděbradské setkání s klavírem, mámou a Pomněnkou.

Pomněnka mívala skoro na všechno dobré odpovědi, nikdy mě neodbývala, uměla naslouchat i vyprávět. Její modré oči byly nejen krásné, ale i moudré, soucitné, laskavé a vědoucí. Uměly se i zle zakabonit, když jsem provedla něco, co se Pomněnce nelíbilo.

Máma učila v knihovně na klavír poděbradské děti, ke kterým se později přidaly i další z okolních obcí.

Když Pomněnka vytřela schodiště a podlahy v knihovně a když zametla dvůr a poklidila byt, upekla nějaké své báječné buchty, učivala mě chodit s velkou láhví nebo bandaskou k poděbradským pumpičkám a fontánkám pro tu zvláštní načervenalou vodu. Také mě brávala na dlouhé vycházky podle Labe.

Pomněnčin domov - to bylo nebe na zemi! Byla tam máma, náš klavír, kočka Lída, na dvorečku strom s lavičkou, kde se dalo hodiny sedět, povídat si nebo číst. Knihovnu jsem měla přes dvůr, ale o víkendech, když jsem přijela z Prahy, byla zavřená. Pomněnka mi tam v týdnu na svoje jméno půjčovala knížky, které si nejdřív sama s velkou chutí přečetla, protože když byla malá, měli doma jen katolický kalendář a kostelní zpěvník. Tak mi to alespoň vyprávěla.

O Vánocích a před koncem školního roku si obyvatelé Poděbrad rádi zašli na koncerty máminých žáků, které se pořádaly přímo v zámku. Pomněnka se pro tuto příležitost vždy svátečně ustrojila, a koncert skoro pokaždé proplakala dojetím. A když jsme s mámou na pódiu předvedly naše oblíbené

čtyřruční skladby, dala každé kytici růží, mámě čajové a mně bílé.

Jednou mi máma přijela do Prahy oznámit, že Pomněnka zemřela. Nedokázala jsem tomu hned uvěřit. Když jsem se trochu vzpamatovala, došlo mi, že jsme s mámou vlastně sirotci. Zeptala jsem se jí: „... a kde teď budeš doma, když už Pomněnka není?“

Máma se na krátký okamžik zamyslela:

„No, kde bych byla...? Nejspíš tam, kam si odvezu klavír!“

Delicie Nerková